

Social prevention - course description

General information	
Course name	Social prevention
Course ID	14.0-WP-PEDD-PROS
Faculty	Faculty of Social Sciences
Field of study	Pedagogy
Education profile	academic
Level of studies	Second-cycle studies leading to MS degree
Beginning semester	winter term 2020/2021

Course information	
Semester	3
ECTS credits to win	4
Course type	obligatory
Teaching language	polish
Author of syllabus	• dr hab. Grażyna Miłkowska, prof. UZ • dr Lidia Wawryk • dr Jolanta Lipińska-Lokś

Classes forms					
The class form	Hours per semester (full-time)	Hours per week (full-time)	Hours per semester (part-time)	Hours per week (part-time)	Form of assignment
Lecture	15	1	9	0,6	Exam
Class	15	1	9	0,6	Credit with grade

Aim of the course

Student zdobędzie wiedzę na temat profilaktyki społecznej w Polsce i za granicą. Pozna cele, zadania, poziomy profilaktyki, strategie profilaktyczne, obszary skutecznej profilaktyki w szkole i środowisku lokalnym, pozna standaryzowane programy profilaktyczne oraz zdobędzie wiedzę dotyczącą tworzenia programów profilaktycznych.

Prerequisites

Podstawowe informacje na temat patologii społecznych oraz niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży oraz jego przyczyn.

Scope

Wykłady

Norma i patologia w funkcjonowaniu społeczeństwa. Źródła norm i zasad społecznych. Patologia a dewiacja. Teorie wyjaśniające zachowania dewiacyjne człowieka (teoria anomii, kontroli społecznej E. Durkheima, T. Hirschiego, teoria R. Mertona, Teoria zróżnicowanych powiązań E. Sutherlanda, teoria naznaczenia społecznego E. Lemerta, teorie subkultur). Patologie a niedostosowanie społeczne. Definicje i typologie niedostosowania społecznego. Powstawanie i rozwój zachowań aspołecznych oraz mechanizmy psychospołeczne. Biopsychiczne i środowiskowe uwarunkowania nieprzystosowania społecznego dzieci i młodzieży. Rola diagnozy w pracy z dzieckiem niedostosowanym społecznie. Procedury działań podejmowanych wobec osób przejawiających symptomy niedostosowania społecznego. System opieki i profilaktyki nad dzieckiem niedostosowanym społecznie Środki i ośrodki pracy z dziećmi i młodzieżą niedostosowaną. Główne problemy w terapii i resocjalizacji nieletnich niedostosowanych. Współczesne systemy ograniczania zachowań dewiacyjnych dzieci i młodzieży w Polsce i na świecie.

Ćwiczenia

Wprowadzenie: poglądy na istotę niedostosowania społecznego; socjalizacja; niedostosowanie jako problem wychowawczy i społeczny. Teoretyczny model zachowań dewiacyjnych – model rozwoju osobowości i jej zaburzeń w ujęciu E. Eriksona. Pojęcie niedostosowania społecznego: objawy, rodzaje i typologie niedostosowania społecznego (według J. Konopnickiego, Cz. Czapówa, C. E. Sullivana i M. Q. Granta); etapy wykołajenia społecznego. Powstanie i rozwój zachowań aspołecznych: mechanizmy psychospołeczne - powstawanie zaburzeń w zachowaniu w oparciu o teorię frustracji potrzeb i społecznego uczenia się W. Bandury. Diagnoza niedostosowanych społecznie: model diagnozy behawioralnej i interdyscyplinarnej, główne etapy; diagnostyka wspierająca; arkusz obserwacyjny T. Achenbacha i jego praktyczne zastosowanie; SNS L. Pytki. Główne przyczyny niedostosowania społecznego: podziały, klasyfikacje; czynniki makrospołeczne powodujące niedostosowanie społeczne (przemiany społeczno-ekonomiczne, rola massmediów, wyjazdy za granicę). Rodzinne uwarunkowania niedostosowania społecznego: czynniki rodzinne w/g Farrington; braki w zakresie umiejętności wychowawczych rodziców; rola kar i nagród w wychowaniu, cechy rodziny dysfunkcyjnej w aspekcie systemów rodzinnych. Charakterystyka wybranych przejawów niedostosowania społecznego wśród dzieci i młodzieży (agresja, odmowa chodzenia do szkoły, fala szkolna, bullying, cyberprzemoc, wagary szkolne, próby samobójcze młodzieży). ADHD i FAS jako przykład zaburzeń funkcjonowania dzieci i młodzieży w wyniku uszkodzenia CUN. Diagnoza dziecka niedostosowanego społecznie. Przemoc wobec dziecka w rodzinie jako zasadnicza przyczyna niedostosowania społecznego; definicje, rodzaje i formy przemocy wobec dziecka; deprywacja potrzeb dziecka, a zaburzenia w zachowaniu. Szkolne uwarunkowania nieprzystosowania społecznego: czynniki tkwiące w systemie szkolnym, w nauczycielu, w uczniu; fobia szkolna jako typ

zachowania neurotyczno-lekowego; wagary; bullying. Dziecko niedostosowane w kontaktach rówieśniczych: Popularność dzieci z symptomami zaburzeń w grupie rówieśniczej; dzieci zagrożone ostracyzmem – mechanizmy i skutki.

Teaching methods

Wykłady – wykład problemowy, wykład dyskusyjny.

Ćwiczenia – dyskusja, pokaz, metody problemowe, gry dydaktyczne.

Learning outcomes and methods of theirs verification

Outcome description	Outcome symbols	Methods of verification	The class form
Jest świadomy swojej wiedzy i umiejętności w zakresie planowania oraz realizowania działań profilaktycznych		Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	Class
Potrafi uzasadnić ideę i zasady wprowadzenia programów profilaktycznych do placówek oświatowych, opiekuńczo-wychowawczych i pomocy społecznej		Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	Class
Potrafi wyjaśnić pojęcie profilaktyki społecznej i szkolnej, zna poziomy i strategie profilaktyczne		Egzamin pisemny z progami punktowymi lub Egzamin ustny z progami punktowymi Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego Ocena prezentacji Test zaliczeniowy z progami punktowymi	- Lecture - Class
Potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych w odniesieniu do różnych kontekstów działalności pedagogicznej		Egzamin pisemny z progami punktowymi lub Egzamin ustny z progami punktowymi Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego Ocena prezentacji Test zaliczeniowy z progami punktowymi	- Lecture - Class
Student posiada wiedzę z zakresu profilaktyki społecznej. Zna przyczyny i przejawy niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży, sposoby funkcjonowania osób niedostosowanych i zagrożonych niedostosowaniem. Potrafi je omówić popierając przykładami		- an exam - oral, descriptive, test and other - Egzamin pisemny z progami punktowymi lub Egzamin ustny z progami punktowymi Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego Ocena prezentacji Test zaliczeniowy z progami punktowymi	- Lecture - Class
Jest chętny do pogłębiania zasobów własnej wiedzy na temat profilaktyki społecznej oraz doskonalenia warsztatu pracy profilaktycznej z osobami niedostosowanymi społecznie		Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	Class
Zna strategie budowania programów profilaktycznych w szkole i środowisku lokalnym i potrafi je wykorzystać w projektowaniu własnych działań		Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	Class

Assignment conditions

Wykłady

Warunkiem zaliczenia jest kolokwium pisemne z treści wykładów. Warunkiem oceny pozytywnej jest uzyskanie 60% pozytywnych odpowiedzi.

Ćwiczenia

Aktywne uczestnictwo studenta na zajęciach (m.in. prezentowanie własnych podglądów formułowanych na podstawie literatury przedmiotu); kolokwium zaliczeniowe.

Recommended reading

Balcerek-Kałek B., *Budowanie szkolnych programów profilaktyki*, Warszawa 2003.

Gaś Z., *Profilaktyka w szkole*, Warszawa 2006.

Szymańska J., *Programy profilaktyczne: podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki*, Warszawa 2002.

Zajączkowski K., *Profilaktyka zachowań dewiacyjnych dzieci i młodzieży*, Toruń 1998.

Further reading

Dimoff T., Carter S., Jak rozpoznać, że dziecko sięga po narkotyki?, Warszawa 1994.

Jędrzejewski M., Młodzież a subkultury, Warszawa 1988.

Kosińska E., Zachyra B., Profilaktyka pierwszorzędowa w szkole: scenariusze zajęć z uczniami, Kraków 2003.

Nowakowski P.T., Sekty: co każdy wiedzieć powinien, Tychy 1999.

Pasek M., Narkotyki przy tablicy, Warszawa 2000.

Prejs B., Subkultury młodzieżowe, Katowice 2005.

Prokop J., Uwaga rodzice! Sekty, Warszawa 1994.

Vogler R.E., Bartz W.R., Nastolatki i alkohol: kiedy nie wystarczy powiedzieć nie?, Warszawa 2002.

Wojcieszek K. Wygrać życie: szkolny program profilaktyki, Kraków 2002.

Notes

Modified by dr Anita Famuła-Jurczak, prof. UZ (last modification: 06-05-2020 09:48)

Generated automatically from SylabUZ computer system